

გზნებანი

ბავთის შანი:		ბანდავალი შანი:	
წლი-რად	15 მან.	პირველ გვერდზე	25 კ.
ნახევარი წლით	8 მან.	დღის	17 კ.
თვითრად	1 მან. და 50 კ.	უამრებელ გვერდზე	17 კ.
ტალკი ნაშვარი შვიდი კაპა.		განსაზღვრავს ღირსი ირით	
ფლიორი ხელის მოწმად		და განსაზღვრავს ღირსი	
ხსნი ზუზუნით ნაწილად		და განსაზღვრავს ღირსი	
ბადაიხალნი: ხელის მოწმად		და განსაზღვრავს ღირსი	
5 ს. ხანი თვის შიგნით		და განსაზღვრავს ღირსი	
და ნარჩენი სახეობის პირად		და განსაზღვრავს ღირსი	
ყადაცხი და კანტორა		და განსაზღვრავს ღირსი	

№ 41 ყოველდღიური საზოგადოებრივი და სალიტერატურო გაზეთი № 41

ელმატრო „რადიუმ“ თიბარი

ორშაბათიდან 29 მაისიდან ახალი საუცხოო პროგრამა
გრძობა რასპუტინის
 სიკვდილი დრამა 4 ნაწ. 1 სერია. 1 ნაწ. კოდვის ჩაღწა. 2 ნაწ. უბიწოების
 ნიღაბის ქვეშ. 3 ნაწ. ის, რაზედაც სდუმან. 4 ნაწ. გამტყის სიკვდილი.
 კომედია 2 მოქ. — **შვიდპირი ქალაქი!** — კომედია 2 მოქ.
უხარადღეა! ამ დღეებში გაიხსნება თეატრის საზაფხულო განყოფილება!

ელმატრო „ამპიკრ“ თიბარი

ორშაბათიდან 29 მაისიდან ნახევარი იქნება ახალი საუცხოო პროგრამა
გრძობა რასპუტინის
 სიკვდილი დრამა 4 ნაწ. 1 სერია 1 ნაწ. კოდვის ჩაღწა. 2 ნაწ. უბიწოების
 ნიღაბის ქვეშ; 3 ნაწ. ის, რაზედაც სდუმან. 4 ნაწ. გამტყის სიკვდილი.
 ქეიკ რიბეტი ქალაქი
უხარადღეა! ამ დღეებში იხსნება საზაფხულო თეატრის განყოფილება!

ქუთაისის საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტი

ამილ საყოველთაო აცხადებს, რომ კომიტეტის ნება დაუთვლელათ ქ. ქუთაისი
 დან შაქრის და პურის ფუჭილი გატანა მიუხედავად რაოდენობისა აღკრძალუ
 ლია. ქუთაისიდან გუბერნიის შიგნით უნებართვით გატანა: გამოიკვეთი პუ
 რისა არა უმეტეს 10 გირავნისა. ბუბლიკის, კრენდლისა და ყველის არა უმე
 ტეს 5 გირავნისა.
 ამ განკარგულების დაბრუნების, გარდა იმისა რომ მათ უსაყიდლოთ ჩამოერთმე
 ვათ ვასტანათ დამხდებელი საზოგადოებას, პასუხის გებაში იქნებიან მიტყულნი
 სისხლის სამართლის 29 მ-ს ძალით.

ქუთაისის საზოგადო

საკრებულოს მამასხლისათა ხაბტო
 ამით აცხადებს, რომ მ-ს ივანოვისთვის 1917 წ. სხადამის ცხრა სა
 ათზე დანიშნულია საზოგადოების წევრთა არჩეულელებრივი კრება სსვა
 დასწავ მიმდინარე კითხვის განსახილვით.

მოგზავროთ დაგუკანავალი პრემიათისი.

ძველი სახელმწიფოს ნანგრევებზე ახა
 ლი წესწყობილება უნდა დამყარდეს. აი
 ეს იმდენ ყოველ მოქალაქეს ასულდგმუ
 ლებს და მუშაობისაყენ იწვევს. დღის თუ
 ხვალ დროებითი მთავრობა, რომელიც
 ძველი მთავრობა და მისგან გამეფებული
 წესწყობილება დააშო, მოიწვევს დამ
 ფუძუნებელ კრებას და ახალი წესწყობი
 ლების დამკვიდრების მიზანს. რა წეს
 წყობილებას დაადგენს დამფუძუნებელი
 კრება? — იმ საკითხი, რომელიც ყო
 ველი შეგნებული მოქალაქის ყურადღე
 ბას იპყრობს. მართლაც ძლიერ საინტე
 რესო და დამფუძუნებელი ხანა!

დამფუძუნებელი კრებამ, სხვათაშორის,
 კარგად უნდა გაითვალისწინოს, რომ
 ახალი წესწყობილების სიმტკიცე და მის
 სი სიკაცხე ურყუნა და საკითხის გადა
 წვეტებაზე საფუძვლით დამოკიდებული, რე
 ვოლუციის პირველ დღეებში გერმანულ
 გაზთებში იყო აღნიშნული, რომ რუ
 სეთის ეროვნული კითხვის გადაწყვეტა და
 ლუბესა. ამ აზრის გამოთქმელს, აღ
 ბად, კარგათ ჰქონდა გათვალისწინებულ
 ის მოვლენა, რომ ეროვნულ კითხვას
 რუსეთი ყოველთვის უარყოფით ეყარ
 ბოდა. მართლაც, თუ სახეში ექონებო
 რუსეთის საწესწარმო წარსლის, ცხადია
 რომ ეროვნული კითხვა რუსეთში უკუღ
 მართი თვალსაზრისით სწავდებოდა. დღეს
 ამ კითხვის გადაწყვეტა დამფუძუნებელ
 კრებას ევალება, კრებამ უნდა გადაწყვი
 ტოს, მაგრამ გაშუქება ამ ძირითად სა
 კითხვის, მისი დასაბუთებულობა და საყე
 ბით დასაბუთება მოქალაქობრივი მოვა
 ლეობისა, იმ ეროვნებათა წარმომადგენ
 ლებისა, რომელთა პოლიტიკური ცხოვ
 რება ისტორიამ რუსეთის სახელმწიფოს
 შეუწყვიტა.

სხვა კრები თავის საქმეს გამოაწყობენ
 და ჩვენ კი ჩვენ თავზე ვიზრუნეთ.
 რას ვურჩევთ ჩვენ დამფუძუნებელ კრე
 ბას და რას მოვსთხოვთ?
 ჩვენ ვურჩევთ შვიდრი კავშირის და
 ჩვენს ჩვენ ეროვნებასთან და ფართო
 თვით მართველობის საქართველოს ისტო
 რიულ შემოხაზულებასათვის. მართალია
 დღეს თვითმართველობის ფარგლებზე და
 საქართველოს საზღვრებზე თვით ქართველ
 მოქალაქეთა შორის ცოტა უთანხმოება
 მაგრამ ეს დროებითი მოვლენა და ამა
 ში, უნდა ვიფიქროთ, ბოლოს ყველა შე
 ვერთდებიან სრულ ტერიტორიულ ავტო
 ნომიის შეუღლია სულიერით შევავსებო
 როს რუსეთის სიხელმწიფოს: ავტონო
 მიური საქართველოც იმე მოეწყობა ყო
 ველი მხარე საზოგადოებრივი ცხოვრების

დღეს:

წამილები:
 ტრ. ჯაფარიძე — მოგზავროთ დამფუძუნებელი კრებისთვის.
 დ. გურული — ბანკის რწმუნებულთა კრების გამო.
 არ და — ჩვენი მოვალეობა.
 ლაღი — ვისი ზრალია?
 Flisse — ბათუმის ქართველობა.
 ნახევრად — ამშობლო მხარეს — ლესი.

ცნობები:
 მსოფლიო ომი, ეროვნული კითხვა, ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია.
 მრეწველობის კრიზისი. სამიწად-მომკმელო კომიტეტის თათბირი. რუსე
 თი. უცხოეთი. პასუხი ნ. ფურცელაძეს. ახალი ამბავი.

მიიღებს ვრეშიად

ორმოცდა ათ მანეთს, ვინც ვადას
 კრის შემდეგ საკითხს.
რიცხვის მკრება
 შეიძლება თუ არა განისაზღვროს?
 (Определимо ли неопределимо по
 нятие: число?)
 თუ შეიძლება, საქორბო აღინიშნოს მე
 ტადინობის მსგელობა და შემდეგ
 განსაზღვრულ იქნეს მტნება რიცხვისა.
 თუ შეუძლებელია რიცხვის განსაზღვრა
 ავტორმა უნდა დამტკიცოს.
 ამ საკითხს შესახებ პასუხი უნდა დამ
 ბეჭდოს გაზ. „ჩვენს ქვეყანაში“ პირველ
 იფინსამდის. ეთურის წვერებად რედაქტო
 რიწვევს სპეციალისტებს. რედაქტა

რომ ქართველებს რუსებთან ერთად ცხო
 ვრების სარგებლობა რწმუნათ გადაქცევათ
 ეს რწმუნა კი სახელმწიფოს გაპოლიტერების
 თავებია.
 თუ საქართველოსათვის ფართო ავ
 ტონომია არ გადაწყდება, მაშინ კავშირი
 სუსტი იქნება. რაც უნდა ფართო დემოკ
 რატიული მართველობა დადგინდეს რუ
 სეთში, ეს საქართველოს ევრ დაქაყაყ
 ფილებს. პირიქით ზოგიერთი დადგენი
 ლება რუსეთისთვის მოსახერხებელი და
 სასარგებლოც რომ იქნეს, შეიძლება
 ჩვენთვის არ გამოდგეს და ზარალი მო
 გვიტანოს. ეს იმიტომ არის მოსალოდნე
 ლი რომ ჩვენი ქვეყანა არსებობდა გან
 სხვულება რუსეთისაგან.

ეს განსხვავება ეხება პავს, მდებარე
 ბობს, მცხოვრებთა ავტობლობას, ხასიათს,
 რწმუნას, წყე ჩვეულებას, მეტერნობას,
 მოხასლობობს და ოჯახის წესწყობილე
 ბას და სხვას. ძველი მთავრობის შეტლიბა
 ის იყო, რომ სახელმწიფოს ერთ მამოხა
 ზულებში მოქცეულ ეროვნებათ ერთი
 კანონთ მართავდა. ძველმთავრობას ეგო
 ნა, რომ ერთ პოლიტიკურ ფარგალში
 მცხოვრებ სხვადასხვა კრების სულიერით
 გაერთიანება კანონმდებლობის საზომით
 შეიძლებოდა. ამ შეტლიბამ ეროვნებათ
 კრებებზე შეაფერხა და თვით ძველ
 მთავრობასაც სამარე გაუხარა. სამიშა
 რია, დამფუძუნებელი კრება არ შეტდეს,
 მით უმეტეს, რომ ასეთ შეტლიბაში მას
 საქმის უკოდინარო ქართველი წარმომად
 გენიერიც კი შეიყავანს. გულთ ყველას
 კარგი უნდა თავის ქვეყნისათვის და სა
 მდინეროთ ყველა კარგ მოვსურვებთ
 მაგრამ საქმის უკოდინარობა იმში მდგო
 მარეობს, რომ ხანდახან ზოგიერთს ვარგა
 რომ ჰქონია, უარესა გამოხილებია აქ არის
 საქორი დიდი სიფრთხილება. და თავდა
 მეტილობა დიდი სიფრთხილება. და თავდა
 ერთ ჯგუფში დადგენილი მაქსის სიფა
 დაზარადა. ეს დადგენილება მიტომ გამოი
 ტანეს, რომ ეგონათ ეს მთელი რუსე
 თის სასახლობობა იქნებოდა და ჩვენი
 ხალხის მომავალ ბედნიერებასაც ვასკე
 დავდა. თუ ჩვეულებითი ამ დადგენი
 ლებას და გაითვალისწინებთ: ერთ მხრი
 თისთვის და მეორე მხრით ჩვენი გლეხო
 ბას, ცხოვრებას დავრწმუნებთ, რომ ეს სა
 ქმე კიდევ რომ ასრულდეს სულ სხვადასხვა
 შედეგს მოიტანს რუსეთში და საქართველო
 ში. აი რატომ: რუსეთში ას ვლებში ერ

არცდარევის, ჯგუფურ მისწრაფებას. ამ
 მოვლენას ვამჩნევთ ახლა არა თუ მარ
 ტო რწმუნებულთა შორის, არამედ თვით
 ბანკის ორგანოებშიაც კი. მაგ., წინედ,
 ზედამხედველო კომიტეტი იმას ცილობდა
 გამტყობა რამდენ შეტლიბაში გამოე
 ქირა, დღეს კი სხვა კილობით იწერება
 მისი მოხსენებელი, რომლებშიც შეხვედ
 ბი ხოლმე ამისთანა სიტყვებს: „სამოვ
 ნებით აღწინაწინათ, რომ გამგებობა...“
 და სს.
 ამ გარემოების შედეგად უნდა ჩიოვი
 ლოს ბანკის ორგანოთა დღევანდელი შე
 მადგენლობა: ირჩევენ კრებებზე უმეტესად
 იმთა, ვესაც თავის მოვალეობის აღსრუ
 ლება რიგიანთ შეუძლია.
 დღეს — სამიწინებით უნდა აღწინაწინათ ეს
 — ბანკის საქმე ძლიერ კარგათ მიდის.
 შეეჩრდეთ ორიოდ მაგალითზე.
 პირველ ხანებში ბანკის უმთავრესი ავა
 დემოფობა იმში გამოიხატებოდა, რომ
 საჯარო ვაჭრობის დრის ბევრს მამული
 რჩებოდა ბანკს და ეს მამულები არც იყო
 დებობა, არც შემოსავლის იძლეოდა.
 რა იყო მიზეზი? არა მარტო ის, რომ
 მამულის დამგირავებელს სახსარი არ ჰქო
 ნდა ვადაში ფული შეეტანა და მამული
 სათვის საჯარო ვაჭრობა აუშორებია. აქ,
 სხვათა შორის, ის უმთავრესი მიზეზი
 იყო, რომ მამულის ბანკზე გადასვლის
 საშუალო შემთხვევად არ სთვლიდენ.
 ასულ ერთიანთ: ამბობდა მსესხებელი,
 „ხომ ვერაფერ ყიდვას ვერ გაბედ
 ესო და ხომ მამული მაინც ჩვენს
 ხელში დარჩება?“. და მართლაც
 ეს ასე იყო: ბანკი მამულის ჩამოტო
 ვის ვერ ახერხებდა, მამული დამგირავე
 ბლის ხელში რჩებოდა, და, რაღა თქმა
 უნდა, ამისთანა მამულს შეიძველი არ
 უნებებოდა. ბანკს სარგებლობა არაფე
 თარი არა ჰქონდა და გირავნობის ფურ
 ცლები პროცენტს, რასაკვირველია, იხ
 ლდა.

ახლა გამგებობის მოხსენება სულ სხვა
 სურათს წარმოადგენს. წინედ ბანკში
 დარჩენილი მამულების ფასივნობა მი
 ლიონებს უდრება. ახლა კი 200,000
 მანეთს არ აღემატება.
 იმატა წმინდა მოგებაშიც. წინედ წმინ
 და მოგება არ აღემატებოდა 80-85
 ათას მ., 1916 წლის წმინდა მოგება კი
 110 ათას მ. შეადგენს. მოგება კიდევ
 მეტად უნდა ეზარებოდნენ, რადგანაც
 მოგებიდან სხვადასხვა ძველი ვალბი და
 უფლებიან ვადასხვა მართი საუფლებო
 გსტკვათ, რომ წმინდა მოგება თანდთან
 იმატებს.

ტრიფონ ჯაფარიძე.
 ახლა გამგებობის მოხსენება სულ სხვა
 სურათს წარმოადგენს. წინედ ბანკში
 დარჩენილი მამულების ფასივნობა მი
 ლიონებს უდრება. ახლა კი 200,000
 მანეთს არ აღემატება.
 იმატა წმინდა მოგებაშიც. წინედ წმინ
 და მოგება არ აღემატებოდა 80-85
 ათას მ., 1916 წლის წმინდა მოგება კი
 110 ათას მ. შეადგენს. მოგება კიდევ
 მეტად უნდა ეზარებოდნენ, რადგანაც
 მოგებიდან სხვადასხვა ძველი ვალბი და
 უფლებიან ვადასხვა მართი საუფლებო
 გსტკვათ, რომ წმინდა მოგება თანდთან
 იმატებს.

განვის რწმუნებულთა პრემია გავი.

29 მაისის საადგილო მამული ბანკის
 რწმუნებულთა კრება დასრულდა. კრებას
 საქმიანობა ეტკობოდა: არც მეტო ლაპა
 რაკი, არც უმნიშვნელო კინკლაობა არ
 იყო. გამგებობის და ზედამხედველო კო
 მიტეტის მოხსენებებმა კარგი შთაბეჭდი
 ლება მოახდინა.
 ეს ბანკი მარტო კომერციულ დაწესე
 ბულებას არ წარმოადგენს ჩვენთვის.
 ჩვენს ცხოვრებაში იგი საზოგადოებრივი
 ორგანოა, რომლის შემწეობით არსებობს
 თითქმის ყოველი ეროვნულ-კულტურუ
 ლ დაწესებულება ქუთაისის გუბერნიისში.
 საკმაო მოვლენით მარტო ქართველი
 გინახია, რომელიც იმდენ დროს მოის
 პობა, რომელ დღესაც — ღმერთმა ნუ
 ჰქანას! — ბანკი საგრძობელ საფრთხეში
 ჩავარდება.
 არ არის გასაკვირველი, რომ პირ
 ველ ხანებში ამ საზოგადო საქმეში
 პირადობაც შექმნიდა. მაგრამ ბან
 კის საზოგადოებრივი მნიშვნელობა
 არც მაშინ არავის ადვიწყებია. ამით და
 არა მარტო პირად ინტერესებით აიხსენ
 ბა ის პარტობა და შეტლ-შემოხობა,
 რომელნიც იმ დროის კრებებზე, ნამე
 ტურ არჩევნების დროს, ხდებოდა. სა
 მართლიანად არის ნათქვამი, რომ „ყო
 ველი საზოგადოებრივი დაწესებულება
 ხალხის სკოლაა“. და ჩვენს ბანკის კრე
 ბებმა საყესით დაპარგა პირადი ელ
 მენტი და თანდთან უფრო განიფლეთა
 დაწესებულების საერთო ინტერესებით.
 ამიტომ არც ბოლო დროს არ უნებდით

განვი მოვალეობა.

ქართველი ერის კეთილ დღეობის ერთი
 საწინდართან იმ არის, რომ პოლიტიკ
 სურ უფლებებით შევიზომოთ. ჩვენი ში
 ნაური ცხოვრების სადავე ჩვენ თვითონ
 გვეყრება ხელთ ერის მისწრაფებათა ვასა
 ნადგენლად უკილობელ პირობას წარმო
 ხადებს რად და ობეცტურ საფუძველთა
 ქონა. ყოველგვარ საქმიანობა და კეთილი
 ზახავა კარგად დარჩება თუ ეს სქქმიანო
 ბას სურვილს, თან არ ახლავს კომპაქტუ
 რი შემოქმედებითი ძალა. ერს სჭირა
 თავის ნებისყოფის გამომხატველი და
 გამოთქმელი ძლიერი ორგანო. რად
 ობეცტურ პირობათ ჩვენი ერისთვის ორ
 განიხაკილო ძალის შექმნას ვთვლით.
 მდგომარე მომენტები დიდ გამოცდილებას
 და ციკრებას თხოვლობს. თვითველი
 მომენტები პიროვნება, რაც უნდა ნიკიერი
 გულრწყვილი და ქვეყნისთვის თავდადებუ
 ლი არ იყო იგი ვერას გადგება, თუ მისი
 მწვერვალი ეროვნულ საქმიანობის სხებთან
 შეუვრთებულად არ იხარჯება. საქმარის
 არ არის გულით ვატროთ სამშობლოს
 სიყვარული და მის აყვავებისათვის ვიო
 ცნებოდ გვეკრია ხორც შესხული საქმე,
 ხელ უხვევჯდ ოფების ვრას ანკისამის შეს

დ. გურული.

ქართველი ერის კეთილ დღეობის ერთი
 საწინდართან იმ არის, რომ პოლიტიკ
 სურ უფლებებით შევიზომოთ. ჩვენი ში
 ნაური ცხოვრების სადავე ჩვენ თვითონ
 გვეყრება ხელთ ერის მისწრაფებათა ვასა
 ნადგენლად უკილობელ პირობას წარმო
 ხადებს რად და ობეცტურ საფუძველთა
 ქონა. ყოველგვარ საქმიანობა და კეთილი
 ზახავა კარგად დარჩება თუ ეს სქქმიანო
 ბას სურვილს, თან არ ახლავს კომპაქტუ
 რი შემოქმედებითი ძალა. ერს სჭირა
 თავის ნებისყოფის გამომხატველი და
 გამოთქმელი ძლიერი ორგანო. რად
 ობეცტურ პირობათ ჩვენი ერისთვის ორ
 განიხაკილო ძალის შექმნას ვთვლით.
 მდგომარე მომენტები დიდ გამოცდილებას
 და ციკრებას თხოვლობს. თვითველი
 მომენტები პიროვნება, რაც უნდა ნიკიერი
 გულრწყვილი და ქვეყნისთვის თავდადებუ
 ლი არ იყო იგი ვერას გადგება, თუ მისი
 მწვერვალი ეროვნულ საქმიანობის სხებთან
 შეუვრთებულად არ იხარჯება. საქმარის
 არ არის გულით ვატროთ სამშობლოს
 სიყვარული და მის აყვავებისათვის ვიო
 ცნებოდ გვეკრია ხორც შესხული საქმე,
 ხელ უხვევჯდ ოფების ვრას ანკისამის შეს

ეროვნათა კავშირი. რუსეთის ეროვნათა ამირი კავსისი განყოფილების კომიტეტის მდივანდ მიწვეულია გ. თ. ეროდანი, განყოფილების ლაზარის №41 გამგე მიწვეულია ე. ი. გ. გამართული და საავიკო კომისიის თავმჯდომარის (მ. ა. სუმბათაშვილის) ახმანვად ე. ე. ლამაზიძე.

ეროვნათ-დემოკრატიული პარტია.

დ. ზესტაფონი მისის 27 დ. ზესტაფონში გაიმართა ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის თანამაზრე წევრთა კრება, ადგილობრივ პარტიის კოლეგიაში. მართალია, კრება დანიშნულ დროზე უფრო ადრე შესდგა წევრთა სავაზო რიცხვი დასრულდა. მოხსენება გააკეთა ქუთაისიდან მოწვეულია ახ. ტიტი მარგველაშვილი. მან ისაუბრა: თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ერის ცხოვრებაში ვაჭრობა მრეწველობის ზრდა განვითარებას, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ერის ცხოვრებაში ვაჭრობა მრეწველობის ზრდა განვითარებას, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ერის ცხოვრებაში ვაჭრობა მრეწველობის ზრდა განვითარებას, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ერის ცხოვრებაში ვაჭრობა მრეწველობის ზრდა განვითარებას...

შემდეგ შედგა და დასძინა: ქართული დღეისათვის თანდათანობით ზრდა უფრო და უფრო უნდა იქნას სათანადო გაიზრდებოდა თუ ჩვენ მრეწველები დარბაზულ მუხედებიან იმ საერთაშორისო ბაზრის ცვლილებას, რომელიც მისალოდნელია იმის გათვალისწინებით, რომელიც მისალოდნელია იმის გათვალისწინებით...

ივერია.

ბათუმის ქართველობას. ბათუმი ბუდე სხვადასხვა ეროვნებათა, აქ შეხვედრით ქართველებს გარდა, რუსებს, ბერძნებს, სომეხებს და სხ. ვატილებით მტრულს მტკიცებულებების კი ქართველობა შეადგენს (ქართველობა 16000-ის უდრის) მაგრამ, ჩვენ და საუბრეობით მათ ადარ ამკობა ქართველური სული. მათზე აქაური ცხოვრების უკუღმართ პირობებს შესაძინევი დალი დაუსაგნა. აქაური ცხოვრების დაკვირება სულიდად არ გავრცობინებს, რომ აქ ქართველობა უზრავლესობას შეადგენს, პირიქით იმ დასკვნამდე მივიყვანოთ, რომ აქ ქართველობა უმკაცრობასაც კი არ შეადგენს, იგივეა. მაგრამ რაში გამოიხატება მათი არსებობა, უზრავლესობისათვის ქართული ენის თავისი მნიშვნელობა და დიუკრავს, მგონია კიდევ ერთხელ ნათქვამი და ენაზე ლაპარაკი, ყოველ მხრიდან გესმით რუსული და ბედნიერება ჩასთვლით თუ ქართულს სამდე ყური მოკრათ. ეს ხალხი წამყვანია, მაგრამ ვი რომ მომავალი უარს იმედ იძლევა: „русиизация морда“, не люблю грузинский язык“ „грузинь хохляк“ და სხ. მივიღე პასუხით მე ერთი პატარა ქართველი ბავშვიან, რომელსაც მე შევეკითხე ქართველი ხარ თუ არა? და რათ ქართულთა არ ლაპარაკობს. აი ბატონებო ჩვენი მომავალი, აი სითუთე მოგაქანებს ჩვენ ჩვენი ენისადმი უპატივცემლობა და სამშობლოსადმი გულგრილობა. ახლა ბავშვი ამბობს მას და ახლო მომავალში კი ის ბავშვი დიდად იტყვა და დიდი ქართველიდანაც გაიგონებთ.

ნუ თუ დასაფიქრებელი არაა ბატონებო ეს მოვლენა? ეს თუ გინდ არაფერი ჩიარეთ ბაზარში და დაუკვირდით გახუტების გამყიდველებს. მათ ასობით უწყვიტო რუსული გახუტები, ქართულს კი იშვიათად შეხვდებით. ჩიარეთ დიდად ქალაქის ბაღში და დაუკვირდით ქარ-

საპარტიო-დემოკრატიული პარტიის პირველი დამფუძნებელი კრება

ივნისის 4, თბილისში მოწვეული იქნებ პირველი და დამფუძნებელი კრება ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის.

პროდგომის წეს-რიბი.

1. საპროგრამო საკითხები:
 - ა. საქართველოს ავტონომია.
 - ბ. საქართველოს ტერიტორია.
 - გ. საქართველოს ფინანსები.
 - დ. საავიკო საკითხი საქართველოში.
 - ე. ავტოკეფალია და სარწმუნოებათა საკითხები საქართველოში.
2. საბაჰიო საკითხები:
 - ვ. პოლიტიკური მომენტი: რევოლუცია, ომი და ზავი, ახალი მთავრობა, დამფუძნებელი კრება.
 - ზ. საქართველოს მოსაზრებე ერები და ოსმალეთის საქართველოს საკითხი.
 - ც. საქართველოს საპოლიტიკო პარტიები და ეროვნული საქმის მოწყობა.
3. საორგანიზაციო საკითხები:
 - თ. მოხსენება მთავარ კომიტეტისა.
 - ი. მოხსენებანი ადგილობრივი კომიტეტებისა.
 - კ. პარტიული პრესა.
 - ლ. არჩევნები.

ყრილობაზედ გასაზრებელ წარმომადგენელნი უნდა აირჩეს პარტიის ადგილობრივ წევრთა საერთო კრებაზედ, ყოველ ას წევრზედ თითო, სადაცას წევრზედ ნა-კლებია, იქ ერთი წარმომადგენელი უნდა აირჩეს.

თუ პარტიის წევრთა საერთო კრების მოწვევა შეუძლებელი იქნება, წარმოადგენელს ადგილობრივი კომიტეტი აირჩევს.

საქ. ერ. დემ. პარტიის მთავარი კომიტეტი.

ხელის მომწერთა საყურადღებო

„ჩვენნი ქვეყნის“ კანტორა სთხოვს ხელის მომწერთა, რომელთაც ვადა გაუთავდა ან უთავდა და დროზე შემოიტანონ ხედილი ფულს უკიდურეს შემთხვევაში კანტორა ძილებულ იქნება შესწავრეტოს გაზე-

თელ მკითხველებს. ყველას ხელში რუსული გახუტით უკავია ქართულს კი იშვიათადაა ნახავი, უმეტესობა აქაური ქართველობისა რუსული გახუტით ავსაყოფილებს თავის სულიერ მოთხოვნებს. უფრო ადრე მწიფდელი ბერძნის ხელში დანიხავთ ბერძნულ გახუტს, ვიდრე ქართველის ხელში ქართულ გახუტს. ჩემი შემხედლებით აქ ერთი ქართველი გახუტოც უნდა გამოდიოდეს, ეს პირდაპირ აუცილებელ საქარობებს შეადგენს. ახლს თანავე საქარობა არა ადგილობრივი ქართველობისათვის გაეცდებოდეს, რომ ქართველი მარტო რუსული პრესით არ სულდამყოლობდეს და თავის ეურნალ გახუტებსაც კითხულობდეს.

მე მოგიწოდებთ ბათუმის ქართველობაზე ყოველივე ამას ყურადღება მიაქციოთ და ზომები მიიღოთ რათა თავიდან აიცილინთ ვიღაცეები.

ნუ დაიწყებთ ბატონებო რომ თქვენ ხართ შეღონი იმ დიდებული ერისა, რომელშიც შეურაცხველად განვლო თავისი ისტორიული ხანი და არც დღეს უფიქრია ისტორია.

ნუ დაიწყებთ ბატონებო, რომ თქვენ ენა არის ენა დიდი მოთხის, ილიასა, აკაკისა და სხ., რომ იგი ენა მისობა 300 წლის ოსმალთა მძიმე მონობა და სამაჰმადიანო საქართველოში და თითქმის ყოველი იქ მცხოვრებნი, ამ 300 წლის მონობის უფლიდან განთავისუფლებული, კვლავ რუსეთის ენაზე ლაპარაკობს.

საქაროა სთხოვნიდ ბატონებო, მეტი სიყვარული და პატივისცემა მშობელი ერისადმი, და მეტი საქმიანობა და შრომის უნარი სამშობლოს კეთილდღეობისათვის.

მეტად დიდს როცა ჩვენი ერი ბორკილს იყრის, როცა ჩვენი დაიწყებული უფლებები კვლავ განახლებს გებულობს, როცა ჩვენმა სამშობლომ ენამაც დაკარგული პატივისცემა მოიპოვა, როცა ქართველი ერს მიეცა ბედნიერება მოაწყოს ქართულ ენაზე სწავლა აღზარდის საქმე, გისურვებთ მე სიყვარულს და პატივისცემას სამშობლოსადმი.

გისურვებთ გაორკეცულ მუშაობას მომავალი ეროვნული შენობის აგებისათვის.

Flisse.

გადავალუგის პრიზისი.

გადავალუგის წინა დღით, ყოველმა ვაჭრობა-მრეწველობის მონსტრამ კონკალივამ მეტად შესიმპლური აზრები გამოსთქვა რუსეთის მრეწველობის მდგომარეობის შესახებ. მრეწველობის კატა-

რიკ მანუფაქტურას შეეხება, აქაც პირველი კოსთა შრომისა და კაპიტალის მოწესრიგება არის. სამხედრო მასალების შეკეთა 30%-ით დაიწია. პირველი ავტო-რისტიკანი ს უფრო დაიკლებს, მაშინ საშავლები მოგვეცემა ვერძო ბაზრისათვის შემომავლ და დაეკავიფილოდ. შემოდგომაზე ჩემის აზრით ბევრი მანუფაქტურა გვექნება ვერძო ბაზრისათვის. თუ მუშებმა ორგანიზაციულად იმოქმედეს, მდგომარეობა უფრო გაუმჯობესდება, რადგანაც მაშინ გაიკვებენ ისინი, რომლებიც გადაქარბებულია მათი მოთხოვნილებანი. მე მესამს მუშების გონიერება და მათი შემოქმედებითი ძალა, რომელიც უფრო გაიზრდება როდესაც თავინათ კალმარტი მოემწყვეცეა შრომაც და მრეწველობა მოგვებაც.

3. დიდი მრეწველი 1. რაბუშინსკი: ჩვენ მომხადიდებელ წრეში ვართ, რომელიც ვასავით არ მოსწონს. მუშების უზომო მოთხოვნილებამ და სამუშაო მასალების შემცირებამ შეამცირა წარმოება და ზოგის მოქმედება მთლად წაშტეა. ამ ორმა ძალამ დაარწო მრეწველობა. გამოსავალი ერთია: მოგების ნორმა უნდა შემოიკლებოდეს, შრომის ფასი დაეწიოდეს და მრეწველობის საბაჰიო წარმოება დაეწიოდეს. განსალი მრეწველობა, აბასოდეს ტიკობის ხსიათს არ მიიღებს, მას განსაზღვრული ნებედა ახსიათებს. იმ დროს როდესაც ვეღელი მასალების და სათბურის დასმა 500 პროც. ათი იმატა ქსოვილობის მრეწველობამ 100-150 პროც. იმატა, თუ მუშების მოთხოვნილებებმა კიდევ იმატეს. დალუვა მოელის რუსეთს ეკონომიკულად.

4. ტრეტიაკოვი: არსებული მდგომარეობა მრეწველობის კრიზისს ახლოვებს. ეს მარტო მუშებს სარალიც არ არის. ჯერ უთანხმოება და გაუფრებობა უნდა მოსპოს. შრომა და კაპიტალი უნდა მოსაწყობდეს. მრეწველება წინა და უკლითა და ღია სულით უნდა მიჰყონ ხელის სახელმწიფოსა და სამშობლოს სასაზარეს. ამიტომ მათ უნდა დასთანხმდეს, რომ მოგების საზღვარი დაეცდეს. ათავს უნდა აფიქრებონ მათ, რომ რევოლუციის დიდ დღეებში ისინი თვის კეთილ დღეებში მშობლივით მიმეტირებულ ადენენ. თუ განხუტობა მოსპოს, მაშინ შრომისა და კაპიტალის საქმეც მოწესრიგდება. ყველა სამშობლოსათვის უნდა იმუშაონ და მისთვის იზრუნოს. თუ მრეწველობა არ განვითარდა რუსეთში, სახელმწიფო ვერ გაიხდის აუარებელი ეროვნული ვალს. თუ პურის კითხვა როგორცა, ენუ უნდა მოგვარდეს სხვა მისობა მოთხოვნილებათა სავნების კითხვებიც. ლაპარაკებენ, რომ ერთი ვაჭრული მანქანა უნდა დაირღვეს. იდურად ეს შესაძლებელია, ხოლო არსებითად შეუძლებელი. არ შეიძლება საუკუნოების მიერ შექმნილ აპარატის ვეგრდებოდეს, პირიქით უნდა ვისარგებლოთ მისი გამოყენებით, ცოდნით სახელმწიფო ინტერესებისათვის, თუნდაც იმ მიზნით, რომ პრაქტიკულად განხუტობისათვის პურის მონაპოლია. როგორც სპირტო-კომიტეტის თავმჯდომარე, მე ვაცხადებ, რომ მრეწველები გამსკველური არიან მძიმე მდგომარეობის შეგნებით თავი და თავი ის არის, რომ მტკიცე ფასები ყველასაფერს დაედეს.

13 მისის მოხდა სტომაში სამიწად მომქმელი კომიტეტისა, რომელიც დაარსებულია მიწათ რეფორმების მოსაზრებით და დროებით ზომების მისაღებად მიწის კითხვის საბოლოოდ გადაჭარბადი და მფუძნებელი კრების მიერ.

კრებას განსა სამიწად მომქმელი მთავარი კომიტეტის თავმჯდომარე პროფესორმა ა. ს. პოსნიკოვმა, განაცხადა, რომ იგი დაეკევილა მშრომელთა მოსაზრებლობის პრინციპისა. მოთხოვნილება ვერ იქნება მარტო რუსეთის ისტორიაში იტხლანამ პრინციპის ცოტად თუ ბევრად იზარტებს თითქმის ყველა პარტიები და თუ რა.მე უთანხმოება შეეცემა მათ შორის, ეს მხოლოდ ბდება მიწის განაწილების საშუალებათა შესახებ. მიწების უფასო ექპროპრიაციის მოხდენას ა. ს. პოსნიკოვის აზრით ფრთხილად მოქცევა, საქაროა ვინაღობ 80 პროცენტზე მიწებისა ეკუთვნის ვერძო მესაქურთთ, რომელნიც სულ ყველანი დაგიათებული

სამიწად მომქმელი მთავარი კომიტეტის თათბირი.

რუსეთი. შრომის სამინისტროსა. შრომის სამინისტროს საკანონმდებლო განყოფილება ამ მოკლე დროში გამოსცემს კანონს, რომელიც ადგილობრივ თეთმარეწველობათ მოვალედ ხდის იქონი შრომის ბირვის მუდმივი ორგანიზაცია. გამოიკემა აგრეთვე კანონი კოალიციის თავისუფლების შესახებ.

უბრეწვართა აღწერა. შრომის სამინისტროს გადაწყვეტილი აქვს მოახდინოს უბრეწვართა აღწერა, რადგან შრომის საქმეთა მოსაწყობებლად საქაროა სტატისტიკული ცნობები. დამფუძნებელი კრების მოწვევის გამო. იურადიულს თათბარზე მოდის მრავალი პასუხი სხვადასხვა ორგანიზაციებიდან და პარტიებიდან, რომელთაც მოუწოდებენ გაეგზავნათ თავინათი წარმომადგენლები განსაკუთრებულ თათბარზე დამფუძნებელ კრების კანონების შემუშავების შესახებ. მუშათა და ჯარის

არის ეკონომისტების და მოსაზრებით მიწის სამომხელ მასათა შორის განახილება და ხარაზობდა უპატივსუცე ყოველი სახურედლო დაწესებულება. კომიტეტი ვალდებულია ინტერესი გაუწიოს სახელმწიფო ინტერესებს და ყველთა რი პირიქტებს და ნუ შეეღწეოთ მათ, ეს მოსაზრებით რომ ასეთი აბრით მიწის კითხვის გადაწყვეტის მოქმედებას წინადადებას უწიდა. თუმცა მდგომარის წინადადებით კრებამ ეფხზე ადგილით პატივი სცა თავისუფლებისათვის დასაბოლო გვირგნამ.

სამიწად მომქმელი მინისტრი ჩერნოვი მისალობა კრებას, როგორც ნაწილს იმ მომავალი სახურადისა, რომელიც ახლო მომავალი აშენდება მტკიცე საფუძვლებზე, და რომელიც შეიქნება მთელი ცხოვრებლების სურვილისა და მისწრაფების გამოხატულება მიწების კითხვის ახალსაფუძვლებზე მოწყობის გამო. თუ მხედველობაში მივიღებთ დღევანდელს ჩვენს მდგომარეობას მიწის კითხვის მოუწესრიგებლობის შესახებ, უნდა ვიფიქროთ, რომ ამ მოვლენას არ აქვს მაინცა და მაინც დიდი მნიშვნელობა ქვეყნის და ცეცხლის და დაქსისის საქმეში, მხოლოდ წილი უდეს ქვეყნის ხუტდებისაგან განთავისუფლების მიერ განცდილი ეტლანდელი ავადყოფობა არ არის დაძველებული ტკივილები, რომელსაც მივეყვართ ჩვენ სიკვდილისაკენ.

ხალხთა ძალების ორგანიზაცია სოლოქო, სერობო და საგუბერნია კომიტეტებისაგან არამც თუ თხოველობის ნამდვილისა და გარკვეულ შემხედლებას თანამედროვე კითხვებზე, არამედ იხლა უნდა ცხად ყოფილი იქნას თანამედროვე კითხვები.

რევოლუციის რუსის შრომის დღე-ხომბს წინ ორი გზა ჰქონდა, რომელთაგანაც ერთი დასავლეთ ევროპის გლეხობის მიერ ვაგლილი იდგა რუსის გლეხობის წინა და მებრე კი გამოიხატება მიწის განსაზღვადობრივობაში, რომელსაც ყველაზე უფრო ეტანებოდა რუსის გლეხობა და რომელიც დაბურული იყო რუსის გლეხობისათვის. რევოლუციის შემდეგ მებრე გზა ხსნილია და ამიტომ ყველასთვის ცხადია უნდა იყოს, თუ რა უნდა გაეკეთებინა დღესდღეობით. მინისტრომ დასასრულ ისურვა, რომ, რაც შეიძლება მალე მოხდარიყოს კოცხალი წყარობის შეერთება სამართლიანობის პრინციპზე რომელიც გამოინდარბობს ხალხის ცხოვრებლად.

მიწად მოქმედების მინისტრი აცნობს კრებას რუსეთის სხვადასხვა ადგილებში ავარული კითხვებზე მომხდელ უწყობებსა და ამბობს: ავარული კითხვა რუსეთში საშიშ ხსიათს დებულობს.

საგუბერნია და სამარო სამიწად მომქმელი კომიტეტების ვალია ამ მოვლენას უყრადღება მიაქციოს.

შეუძლებელია გლეხთა პსიხოლოგია მიწის კითხვებში გაურკვეველ მდგომარეობაში დარჩეს.

თვითუფლი სოფელი სკდლობს თავისებურად ვადასტურებს მიწის კითხვა. ხალხის შეგნებით ღრმად ფსუვ ვადასტურია სურვილი მიწის შეგნვის, არა ძალითა და დატაცებით, არამედ სინდისისგან და კანონიერ გზით. სასურველი იქნებოდა მიწის კითხვა გადგარა დამფუძნებელ კრებას. მანამდის კი უზჯომისი იქნებოდა მიწის კითხვის გარშემო, რამე შეხლა მამოხლა არ ყოფილიყო.

კაცთა დეპუტატებმა ხსენებულ თათბირს აცნობეს, რომ განსაკუთრებულ თათბირზე დასასწრებლად მუშათა და ჯარის კაცთა საბჭო ასახვედრს შემდეგ პირებს: ნ. ს. ჩხეიძეს, ე. მ. ბრამსონს, მ. მ. დობროვსკის, ე. ვ. პირატოვის, ნ. ვ. სვიტიცის, ნ. დ. სოკოლოვის, ა. ა. ფროლოვის, ი. ა. ლიბერტის, შოა-ფრანკლედ არჩეულია გ. ი. სემონოვი. გარდა ამისა შრომის ჯგუფი ასახვედრს შემდეგ კანდიდატს: ფ. ფისტანკის და მის მოადგილედ: მ. ბოლდინს. სოციალ-დემოკრატები ბოლშევიკები: მ. ი. კახლოვის, სოციალისტ-რევოლუციონერები: მ. ვ. ვინიკის; ერაზმული ჯგუფიდან: ერაზმული ასახვედრები: ნ. მ. ფრანკლენი და ვ. ა. ანტონოვის მათ მოადგილედ: ი. ი. გრუზინსკი, ლიტვინი ი. ი. გოლდმანსა და კ. ი. გირბს, მათ მოადგილედ: მ. პ. ვალტერს.

მიწის კითხვის გარშემო.

სახელმწიფო სათათბიროს წევრთა ყრობაზე მიწის კითხვის შესახებ შემდეგი რეზოლუცია გამოიტანეს. „მიწის რეფორმის მოხდენა შეიძლება მხოლოდ დამუშავებული კრების დეკრეტით. ყოველგვარი ცალკე გამოსვლა მიწის კითხვის გადაწყვეტად ანატიქის წარმოშობს. ხალხმა თავი უნდა დაანებოს საკუთარ ძილონით მიწის კითხვის გადაჭრას, რადგან ამ ნიადაგზე მას ხშირად დიდი დავა უხდება, რაც სამოქალაქო ომს მოასწავებს. აგრარული უთანხმოება აგრეთვე საერთო დამშევიტაც გვექმნება. დღეს ჩვენი მოსახლეობა ამოუხაოთ ყველგან მიწის ექსპლუატაცია და იმის მეთურნიებას თავი უნდა სთვინებ ავაშრომა.“

ამერიკელ ინჟინრების ჩამოსვლა.

ვლადივოსტოკში მოვიდა 12 ამერიკელი ინჟინერი, რომელნიც ხელმძღვანელობდნენ ამერიკის სარკინიგზო საქმეების ინჟინერ სტივენსონის მეთაურობით; ეს ინჟინრები არიან პანამის არხის გამყვანის ინჟინრების შეუდგენ ნათესაღურის დაფინანსებლებს.

ემიგრანტების ჩამოსვლა ამერიკიდან.

ვლადივოსტოკში ჩამოვიდნენ ემიგრანტები, მიუღიან კიდეც 28000 ემიგრანტს, რაც ფრიად გააზოკლებს მათს გადასახლება-გადასახლების საქმეს. ემიგრანტებს წინადადება მისცეს სამხედრო უფროს გამოცხადებულენ. პირველმა ჯგუფმა ასეთი წინადადებაზე უარი განაცხადა.

თ. დ. ე. ლვოვის აზრი ეკონომიურ მდგომარეობის შესახებ.

პრემიერ მინისტრმა თ. დ. ე. ლვოვმა თან საუბრობის დროს გამოთქვა თავისი აზრი ეკონომიური მდგომარეობის შესახებ და განაცხადა: „ეკონომიური კრიზისის კითხვის გადაჭრა უთანხმოებებს შრომისა და კაპიტალის კითხვათა გადაჭრას. ამ ორი ერთი მთლიანად გადასაღარ თულ ერთეულთა საქმის მოგვარებას. ძველი რევიზიის დროს, როგორც შრომა, ისე კაპიტალი იყვენ ჩაყენებული არა ნორმალურ პირობებში, ამ პირობათა მოგვარების შემდეგ მოხდა კაპიტალისა და შრომის შეჯახება, რამაც გამოიწვია ძლიერი ეკონომიური კრიზისი. ასეთი პირობებში მოგველის სრული დაქვირება ჩვენი მრეწველობისა. ეკონომიური კითხვის სიმწვავის გამო დროებითი მთავრობის უკანასკნელი სხდომები საუბრით მის განხილვას მოუწდა. მთავრობამ უკვე 3 პროცენტი შემოშვავა ეკონომიური კრიზისის მოსაგვარებლად. ყველა ამ კითხვებში ვათვალისწინებელი არის ერთი მხრივ შუამომავლობა მოგვას განსახლებად, მეორე მხრივ კი, შრომისა და კაპიტალის უთანხმოების დამოკიდებულობის მოქსერგება.“

უცხოეთი.

სტოკჰოლმის კონფერენციის მიქვედს დროს. სტოკჰოლმიდან მოსულ ცნობათა მიხედვით სერეთაშორისო დემოკრატის კონფერენცია სტოკჰოლმში გაიხსნება 8 ივლისს. ახალი სტოკჰოლმის კონფერენციის სივრცის სახეა ნა-რატეა. თავის საზოგადოებრივ პუნჯრეთის სოც. დემოკრატები სხვათა შორის მოითხოვენ: ეროვნული კითხვა საერთაშორისო უთანხმოებით გადაწყვედეს, გამოცხადდეს ზეგებზე სრული თავისუფლება და სრუტების (პარალელარის, დაღარ-

დანელს) ნიტრალიზაცია ან ინტერ-ნაციონალიზაცია. დაარსდეს საერთო სასამართლო (ტრეტის), რომელიც თავლუტის ადვენტის ამა თუ იმ სახელმწიფოს მილიტარისტულ მიდრეკილებას დასაყვიდს. შექმნას საერთაშორისო პოლიცია სხვადასხვა საერთოერთო საქმეთა დელოკურ სადვენებლად.

ავსტრია და ზავის პირობები.

ავსტრია და ზავის პირობები. ვახ. ჰანოვი ფრეიე პრესა ედავება ვახ. არაბიერი ციტირებს და სწერს. უკონტრბიუტო და უანექსიო ზავი ყოველდ მიუღებელი, ავსტრიათათვის. ჩვენთვის რამდენიმე ადგილის შემოუტრთებლად იმის დამთავრება ყოველდ შეუძლებელია. ვახეთი მოიაზრებს რუმინეთის, სერბეთის და მთავრების ანექსიას.

გარდისა და ფრანკლენი.

„წიგ ფრეიე პრესის“ სიტყვით ამ მოკლე ხანში ვენას ჩავა ბლუდარეთის შედეგ ფრანკლენი და იმპერატორ კაროლის მოელაპარაკება ზავის პირობებზე. გერმანულ სოც. დემოკრატთა თათბირი ბარგ-ბარგანს.“

სტოკჰოლმში გზად გაიარეს გერმანეთის სოციალ-დემოკრატებმა და ესაუბრეს სოც. დემ. ბორგბიერებს. საუბროში მონაწილეობა მიიღეს სხვათაშორის ჩინეთის სოც. დემ.-მაც ბორგბიერებმა შეატყო-ბინა ებერტს, რომ მას ჰქონდა მოლაპარაკება რუსეთის სოც. დემ.-ან, რომელნიც მზად არიან ენერგიულად იმუშაონ მოკავშირე დემოკრატისათან. მინისტრი შტაინინგი აცხადებს, რომ რუსეთის ინიციატივა და სანდინავიის სოც. დემ.-ის ცდა უნაყოფოთ არ ჩაივლის და შესაძლოა გახდის ახლო მომავალში მოციქული მსოფლიო დემოკრატის სამშელო კონფერენცია.

რუსის ჯარა საფრანგეთში.

რუსეთის სამხედრო სამინისტრომ ცნობა მიიღო, რომ საფრანგეთში მყოფი რუსის ჯარი მეტად აღდგენილია რუსეთში მომხდარ ამბებით, უფროსებს არემორობება და სამშობლოში დაბრუნებას მოითხოვს. მინისტრმა კრენსკიმ ჯარის დასაწყვარებლად ცნობილი ემიგრანტი რაპპი ვაგზავნა. როგორც ვახ. „დენი“ იუწყება რაპპი კარგი ვაღენა მოუხდენდა ჯარისკაცებში და მათ მისი (რაპპის) ჩრევა დაუჯერებიათ, ინვალისის საერთაშორისო კონფერენციის შესება.

„ტომის“ სწერს: „ინვალისი თავის დღეში არ ყოფილა ვისიმე ფაგავრისა და მტრობა-შუღლის მოსველი. ინვალისი ომში იძულებით ჩაერია. დღეს ჩვენ ზავს მოვიტოვებ, მაგრამ არა ისეთ ზავს, რომ ჩვენ დამკრთული დაგრჩეთ და გერმანეთმა იპარაზოს. საღამს უძღვნიო რუსეთის ხალხს და მის მოწოდებას სტოკჰოლმის კონფერენციისკენ. აღენახეთ, რომ რუსეთის დემოკრატებმა უნდა იმუშაოს სხვა ქვეყნის დემოკრატისათან უთანხმოებთ. ინვალისი მუშათა საბჭო სტოკჰოლმს ვაგზავნის თავის წარმომადგენლებს რობერტს. მაკდონალდს, და ჯოულს. სტოკჰოლმის კონფერენციის ინვალისის მამათა ვალსინასხამი.“

პოლანდისა და სანდინავიის კომიტეტებმა დღემში ვაგზავნეს ამერიკის პრეზიდენტს ვილსონს, სადაც სთხოვეს, რომ ამერიკის მთავრობამ მისცეს პასპორტები ამერიკის წარმომადგენლებს, სტოკჰოლმის კონფერენციისკენ დასასწრებლად. კომიტეტები იმედს გამოსთქვენ, რომ ამ კითხვას ყურადღებით მოეყურება ამერიკის პრეზიდენტი ვილსონი. კომიტეტი საღამს უძღვნის ეროვნული საბჭოს ვათსულოვან დადგენილებას ამ იმედს გამოსთქვენ, რომ საერთო მუშათბის მოეხებით აღსდგება ინტერნაციონალი და დამყარდება ქუშარტი სოციალისტური ზავით.

შეადგინის საფუღავანის.

შეადგინის საფუღავანის. შეიღებინა და მისი ამხანაგები არ ამუშავებენ წასვლის დღეს. როგორც ხმე-მი დადის შეიღებანის ასეთი საქცილი გამოიწვეულია მით, რომ სტოკჰოლმიდან არ მიუღიან ცნობა წასვლის შესახებ. სხვა ცნობათა მიხედვით მათ არ სურთ სტოკჰოლმში გადგზავნონ, სანამარ ვა-ეზებლად მათთან ერთად უმტრისობათა დღეგატრები, რომლებიც, რადიც მიხეზებით დღემდე შეგრებულნი არიან გერმანეთში.

ავსტრიის ამუღავი.

ავსტრიის მთავრობა იმედს გამოსთქვენს,

რომ მსოფლიო ხელშეკრულება ზავის შესახებ უზრუნველ ჰყოფს ავსტრიას, რომ მის სლავიანების მხრივ შიში თავიდან ასკდეს.

ავსტრიისათვის მდ. დენვის თავისუფლება აუტოტოტელ საჭიროებას წარმოადგენს ვაჭრობა-მრეწველობის საქმეში. ჩერნინის პოლიტაკა.

გარეგ ჩერნინის პოლიტაკა მიმართულია იქითკენ, რომ ავსტრიელებმა ისარგებლონ რუსეთის დასტრებებით, რკ მათ უპირატესობას მიანიჭებთ ბალკანეთის ნახევარ კონტინენტზე, ამ უპირატესობას აქვს უტოტრესი მნიშვნელობა იმ პროექტის განხორციელების საქმეში, რომელიც მოიაზრებს ცენტრალ ევროპის კოალიციის შექმნას. ავსტრიას აღარ ესაჭიროება გერმანიის დახმარება რუსეთის წინააღმდეგ და რომ ამით ავსტრია გახდეს დამოუკიდებელი, აღარ უნდა ჰქონდეს შიში ცენტრალ ევროპის კოალიციისა.

პასუხი ნ. ფურსელის.

ვინც შემთხვევით ნ. ფურსელის პასუხს წიკითხა ჩემს ხრადლობამ შეკითხვებზე, ვგონებ ჩემთან ბრადელ ვაიკლებზე რად განაც მან გადაჭარბა ყოველიც ეთაყურსახვარს და მის მავიერ, რომ ჩემს შეკითხვებზე კანკრული პასუხი მოეცა, მოკვამ ჩემი პირობების გათავბურებას და ტალაში ამოსვლას.

დიდი უხეზილ მდგომარეობაში ჩავარდებოდა ბნი ნეტროს ფსედენიშით, რომ შევეთხობი მას, რადგან ამით სალპარაკო მასლაც კი აღარ ექნებოდა.

ნათკვლია პირბილი ვისაც უკმაია, პირიც იმის ენუხისა და სწორედ ამას მოგვავანებს ბნი ფურსელის სიუიკებ და აღუღებია.

რაც ბნი ფურსელამ შეეხა საქმის ვითარებას და ჩემს კითხვებს თავისებურად უპასუხა, სამართლიანობა მოითხოვს ჩვენც მოვიგონებთ. აი რაშია საქმე. ვანთავი სუფულა სალორის ავარაკის გამოს თანაშემწის ადგილი. ამ ადგილს ითხოვდა ქალაქ. თვითმართველობის რამოდენიმე მოსამსახურე, მათ შორის მეც და კიდევ ერთი გარეშე პირიც ამხ. კარბათა.

როგორც მოგახსენებ მოგახსენებელი, რომ არა ვარ ჩვეული პირადი პროტექციის და ჩემი სიტყვებები თანგინა, რომელსაც ბნი ფურსელამ ეხებ, იმაში გამოიხატება, რომ ამხ, გოკინავს უთხარი რომ თუ ამ ადგილზე ვინმე ბალოსანი ან სამეურნეო სეროლის კურსს დასრულებულს მიიღებთ, მაშინ მე არა ვითარი პრეტენზია არ მექნებათქო. ამ თქვას ერთი ბნი ფურსელამ, როგორც ბიუროს თავჯ., მივიღე მასთან და ვსთხოვე რამე დახმარება თუ არა ყოველ შემთხვევაში თავჯ. დიდი ვაღენა აქვს თანხი დაწესებულებაში და უპირველეს ყოვლისა მას მივმართავდი, რადგანაც კარგს თუ არა, ცუდ ვაწყობლებში მიიწიე თუ ვყოფილავა მასთან. რამდენიმე დღის შემდეგ შეხვედა ერთი ბიუროს წერილი და ჩემს კითხვებზე, თუ ვინ არიხის რუსულად მიპასუხა „მოსიძის კანდიდატი ვავიდა.“

ეს მოხდა ქ. ნ. ლორიის თანდასწრებით, რომელიც იმ წაშს შესახებობდა და, სწორი ენად მოგახსენით არ შესაძლონდა და ვსთქვი ბიუროს საქმეში არავინ არ უნდა ვართულოყო თქო, ვავიცი იცი რომ ამ კრებას კომიტეტის მხოლოდ სამი წევრი დასწრება. ყველა ამხე მე შევივხებით მივმართ ბნი ფურსელამს. პირველ კითხვას თუ რატომ არ მოიწვია დანარჩენი წევრები, ასე უპასუხეს: „ისინი სხვა და სხვა პროცესის წარმომადგენელი არიან და თვით, ავტონომიურად მართავენ საქმეს.“ ეს ყველფერი კარგი და კეთილი, მაგრამ თუკი საავადმყოფოს საქმეზე და თუ სხვა საქმეებში ყველამ მიიღო მონაწილეობა, როგორ მოხდა, რომ ამ უკანასკნელ საკითხში ვიწრო ავტონომიისთვის გამოიჩინეს? მაგრამ ამ „სხვანაირი“ საქმის ვითარება! ახლა ვიკითხებ რა მოვლეობა აქვს ამ ბიუროს წევრთ? ა) ეკონომიური საქმის მოქსერგება და ბ) მიღება და დათხოვნა მოსამსახურებისა. თუ ეს საკითხები ცალ-ცალკე შეიღებმა ვადასწყვედ მაშინ რაღა ყოფილა საერთო საქმე? კარგათ მოგახსენებთ, ხმოსნებს, ქალაქის თავს, ვავიცი. წევრთ, მათ არ ამოარჩევინენ. მაშ რაღა ყოფილა ქალაქ. თვითმართ. მოსამსახურეთათვის საინტერესო და საერთო კითხვა, თუ სა-

ლორის ავარაკის გამგის თანაშემწის ამოარჩევა არა? ეს არა მართო თუ მოსამსახურეთათვის, არამედ ყოველი მოქალაქისათვის არის საყურადღებო.

ბნი ფურსელამ თავის სიტყვას იმით აფერადებს. თითქოს მე ამ შემთხვევაში მხოლოდ იმნი გამომჩინება და წინააღმდეგი ვყოფ ავტონომიურ წესსკობალებს. მისი პრინციპით რომ ვიხელმძღვინეთ თვით ამ ადგილი, რამდელ ზედც ახლა ლაბარაკია, მათ კომპენტაციის არ შეადგენს, რადგანაც თვით გოკინავი, ფურსელამ და იოსელიანი შინაური მოსამსახურეთ ითვლებიან, ხოლო ტუსი ვამეც ვარ ვემე მოსამსახურეთ. განსხვავება ამ ორ დარგში ის არის, რომ პირველი იღებენ ჯამავირს 20 რიცხვში, მეორე კი (სანტრების მუკელი შტატი, ბაზრის ზედამხედველები ტუსის მცველები) თვის ბოლის. მაგრამ ეს არაფერია. საქმე ის არის, რომ ხშირად შინაური მოსამსახურეთ იყოველ ხოლმე კერძო შემოსავლს და გარეშე კი პირდა პირად. და ამ ვაგეშე არა ჰყავთ სწორედ წარმომადგენელი ბიურო.

და ვანა ეს ბნი ფურსელის ავტონომიის პრინციპს დარღვევა არ არის? მაგრამ თუ ბნი ფურსელის ავტონომია ასეთი შინაარის არის, ღმერთმა ვავშროს ამ ვავარ და ყოფა. დაქუცმა ბიურისა ვან.

როგორც ვიკითხე დანახვას ეს უკანონობა არის შინაური თვითმართველობის შინაარისისა.

მეორე კითხვებზე, თუ რატომ არ დაემყავილი ერთი წევრის მოთხოვნით, და ფურსელ კენქის ყრის შესახებ, ბნი ფურსელამ ობ როგათ მიპასუხებს.

1) ეს სიტყუეთა. ამა გკითხვები მეკითხვილი დე დამესიხრებოდა ეს საქმე მადლობა დმერის, ორი მომამეც მაქვს, რომ ბიუროს წევრმა მიხბრა. მაშ ფაქტი მომხდარა და ბნი ფურსელამე კი ამას უარსკყოფს.

2) რა საჭიროა სან კაცში ფარული კენქის ყრო. კაცს იმდენი მოქალაქობრივი გამბედელობა უკუნდა მქონდეს, რომ პირდაპირ აღიაროს მისი პირის კი ყველაფერი ყვილი და მოითხინა, მე ვუთხანხები; რომ არამე თუ მამ წევრთა შორის, არამედ ათშიაც არ უნდა დემოტელ ფარული კენქის ყრო, პირდაპირა და სიმართლის წინაშე უმშობობა, რომ ვგახსითაფდეს საზოგადო საქმეებში.

რაც შეეხება ბნი ფურსელის გაბედულ მოქალაქობრიობას, ამის შესახებ სადმისა მოგაგონოს მან ამის წინად. ერთი ექმის შესახებ ჩვენს საზოგადოებაში ატხილი ავტონომიური და მის მიერ ერთხელ თქმულის განმეორების შიში, რატუ პირადი ანგარიშის მოსახრებით და მაშინ დაარწმუნებს თავს, თუ რამდენად გამტკავულია ის მოქალაქო ბრივი გამბედეობით.

მე მას შევეკითხე, რად არ გამოაცხადეს ვახეთში ამ ადგილის დაკლა, თუ თვით ქალაქის გამგეობის მოსამსახურეთა შორის სათანადო პირი არ მოიძებნებოდა.

ის მიპასუხებს: შენც კარგათ იცი, რომ ის კობიბა, რომელიც მსახიერებდა სასურსათო ვანყოფილებში, ქალ. თითომართ, მოსამსახურეთ, მაგრამ ვიკითხებ მართალია თუ არა ეს? ჯერ ერთი სასურსათო ვანყოფილება დაარსდა ომისგან დასრულებულ მიხეზებით. მეორე ქალაქი თვითმართველობის ყველა მოსამსახურეთა 1917 წ. ინგრიდან ომისგან გამოწვეულ სიძვირის გამო მოგებდა ვანამეორებზე ჩამდენიმე პროც. და მათზე ეს არ ვერცხლებულია. მესამე. სასურსათო ვანყოფილების ყოველივე ანგარიში ცალკე სწარმოებს და მათი ფული ცალკე ინახება იმევე თვითმართველობის კასში. როდესაც ვამავირები მოემატა მოსამსახურებებს და ქალაქის თვითმართველობას არ ქონდა ფული, ვანა თვით ბნი ფურსელამე არ იცი, რომ სასურსათო ვანყოფილებიდან ისესხა გამეკობამ ოცი ათასი მანეთი? მეხუთე, ვანა შესაძლებელია ერთს და იმავე დაწესებულებაში არ ნაირი ვამავირი ჰქონდეს კაცს? მაგალითად ბულატერის ერთი თანაშემწე რომელიც მიწვეული იყო სასურსათო ვანყოფილებაში. იქ ცალკე იღებდა ვამავირს. მეექვსე. თვით ბიუროს არჩევების ხროს სასურსათო ვანყოფილების მოსამსახურებებს ხმა, რომ არ მისცეს, როგორც ვარემე პირებს, ვანა ეს კარგათ არ მოეხსენება ყველას, ვინც იქ

ყოფ, და უფრო კი თვით ბნი ფურსელის მოსამსახურეთ ვანყოფილების მოსამსახურეთ ქალაქი ვაქცეობლებათ აღბათ ფურსელის ასეთი თვითობა.

სასურსათო ვანყოფილ. მოსამსახურეთათ თვითმართველობის მოსამსახურეთა მხოლოდ იმნი გამომჩინება და წინააღმდეგი ვყოფ ავტონომიურ წესსკობალებს. მისი პრინციპით რომ ვიხელმძღვინეთ თვით ამ ადგილი, რამდელ ზედც ახლა ლაბარაკია, მათ კომპენტაციის არ შეადგენს, რადგანაც თვით გოკინავი, ფურსელამ და იოსელიანი შინაური მოსამსახურეთ ითვლებიან, ხოლო ტუსი ვამეც ვარ ვემე მოსამსახურეთ. განსხვავება ამ ორ დარგში ის არის, რომ პირველი იღებენ ჯამავირს 20 რიცხვში, მეორე კი (სანტრების მუკელი შტატი, ბაზრის ზედამხედველები ტუსის მცველები) თვის ბოლის. მაგრამ ეს არაფერია. საქმე ის არის, რომ ხშირად შინაური მოსამსახურეთ იყოველ ხოლმე კერძო შემოსავლს და გარეშე კი პირდა პირად. და ამ ვაგეშე არა ჰყავთ სწორედ წარმომადგენელი ბიურო.

და ვანა ეს ბნი ფურსელის ავტონომიის პრინციპს დარღვევა არ არის? მაგრამ თუ ბნი ფურსელის ავტონომია ასეთი შინაარის არის, ღმერთმა ვავშროს ამ ვავარ და ყოფა. დაქუცმა ბიურისა ვან.

როგორც ვიკითხე დანახვას ეს უკანონობა არის შინაური თვითმართველობის შინაარისისა.

მეორე კითხვებზე, თუ რატომ არ დაემყავილი ერთი წევრის მოთხოვნით, და ფურსელ კენქის ყრის შესახებ, ბნი ფურსელამ ობ როგათ მიპასუხებს.

1) ეს სიტყუეთა. ამა გკითხვები მეკითხვილი დე დამესიხრებოდა ეს საქმე მადლობა დმერის, ორი მომამეც მაქვს, რომ ბიუროს წევრმა მიხბრა. მაშ ფაქტი მომხდარა და ბნი ფურსელამე კი ამას უარსკყოფს.

2) რა საჭიროა სან კაცში ფარული კენქის ყრო. კაცს იმდენი მოქალაქობრივი გამბედელობა უკუნდა მქონდეს, რომ პირდაპირ აღიაროს მისი პირის კი ყველაფერი ყვილი და მოითხინა, მე ვუთხანხები; რომ არამე თუ მამ წევრთა შორის, არამედ ათშიაც არ უნდა დემოტელ ფარული კენქის ყრო, პირდაპირა და სიმართლის წინაშე უმშობობა, რომ ვგახსითაფდეს საზოგადო საქმეებში.

რაც შეეხება ბნი ფურსელის გაბედულ მოქალაქობრიობას, ამის შესახებ სადმისა მოგაგონოს მან ამის წინად. ერთი ექმის შესახებ ჩვენს საზოგადოებაში ატხილი ავტონომიური და მის მიერ ერთხელ თქმულის განმეორების შიში, რატუ პირადი ანგარიშის მოსახრებით და მაშინ დაარწმუნებს თავს, თუ რამდენად გამტკავულია ის მოქალაქო ბრივი გამბედეობით.

აკაცი ნიშნინიძე.

რედაქციასკაცს: ამერიკიდან ამ კითხვის გარემო ვსაბობ ყოველგვარ კამათს.

რედაქტორ-განმცემელი დ. ბ. კვიციანი.

ქიმიკები:

ბ. ი. გომილი ვიქტორისა და სინათლის კამბეტი. შინაგანი, ნერვებისა და ვენერიული ვანყოფილეთათვის. ავთოტოფნი მიიღებან დილის 9-12 სათ. და სლ. 6-8 სათ. აღექსანდრეს ქ. საკუთარი ს.

ბ. მ. პასტიანი დღებოთა ქალურ, ენერგიულ და შინაგან სნეულებით ვანყოფილეს ყოველდელ დილის 11-2 საათამდე, ახალის 6-8 საათამდე პუშენისა და ბალახების ქ. კუთხე სახლი № 3 ტელეფონი № 101.

ბ. ჩარბოვი ქალაქის საავთომფონს ორდინატორი, იღებს კანის, ვენერიულ და სიფილისიან ვანყოფილეს.

(სისხლში შესხმა „606“ და „914“) დალიათ 12 1/2 - 2 სათ. საღამოს 6-8 ს. მისამართ. ლევაშოვის ქუჩა, ალიბაგოვის სახ. ტელეფონი № 185. 4

რკინისგონი გიოქოკვა.

(დრო ვაღილარბრია ნახევრები). ქ. ქუთაისის შოლის.

თვლილისიდან	- დილის	- 8 ს.	წ.
	- საღამ.	- 8 ს.	50 "
ბათომიდან	- დილისი	- 12 ს.	40 "
	- ღამის	- 1 ს.	ს.
ფოთიდან	- დილის	- 10 ს.	26 "
ტყუბულიდან	- საღამოს	- 6 ს.	50 "
ბაზრულიდან	- დილის	- 9 ს.	24 "
ქ. ქუთაისიდან	გაიღს.		
თვლილისიდან	- დილის	11 ს.	"
	- ღამის	- 11 ს.	34 "
ბათომისაკენ	- საღამოს	- 7 ს.	5 "
"	- დილის	- 7 ს.	"
ფოთისაკენ	- დილის	- 4 ს.	"
ტყუბულისაკენ	- დილის	- 8 ს.	40 "
ბაზრულისაკენ	- დილის	- 5 ს.	20 "